

QUÆSTIO LXVIII.
DE DONIS.

QUÆSTIO LXIX.
DE BEATITUDINIBUS.

QUÆSTIO LXX.
DE FRUCTIBUS SPIRITUS SANCTI.

Agit S. Thomas in his tribus quæstionibus de quibusdam specialibus virtutibus seu habitibus, quæ vocantur dona Spiritus sancti, eo quod per ipsa specialiter Spiritus sanctus se cordibus infundit, et ad speciales operationes nos dirigit, et ordinat. Et isti habitus habent suas operationes, quæ beatitudines dicuntur ex quadam appropinquatione ad æternam beatitudinem, quando sunt speciales, et excellentes operationes. Et aliquæ etiam operationes dicuntur fructus Spiritus, quia ex Spiritu sancto sic specialiter animam vivificante, et movente pullulant, et oriuntur.

De ipsis donis quæ sunt habitus, a quibus istæ operationes procedunt, tractat D. Thomas in quæstione LXVIII. Et duo ibi declarat. Primum, quod pertinet ad quidditatem, et divisionem, seu numerum donorum, in primis quatuor articulis: secundum, quod pertinet ad earum proprietates per alios quatuor. Ad quidditatem declarandam considerat D. Thomas genus, et differentiam, et finem ad quem ordinantur, et propter quem necessaria sunt. Et primo agit de differentia, ut ostendat se agere de specialibus donis, quæ differunt a virtutibus: secundo, de fine propter quem necessaria sunt, ut ostendat necessaria esse ad salutem: tertio, de genere, ostendens quod sunt habitus. Et denique agit de eorum divisione, et numero, quia septem sunt articulo quarto. Ad proprietates pertinet in donis id quod etiam in virtutibus, scilicet connexio eorum duratio post hanc vitam, inæqualitas, et diversa perfectio eorum, tum comparata inter se, tum comparata ad alias virtutes. Quod sint connexa ostendit articulo quinto: quod durent etiam post hanc vitam articulo sexto: quod quædam dona sint priora aliis, ostendit articulo septimo: quod ipsa sint potiora virtutibus moralibus, sed inferiora theologice, ostendit articulo octavo.

De beatitudinibus, quæ numerantur Matth. v, simul cum earum præmiis, quatuor tractat D. Thomas. Primum, quod istæ beatitudines differunt a donis, et virtutibus, sicut actus ab habitibus: secundum, quod præmia istis beatitudinibus assignata perfecte, et complete pertinent ad futuram vitam; inchoative vero etiam ad præsentem, ut in viris perfectis

invenitur: tertium, quod convenienter ponuntur octo beatitudines: quartum, quod convenienter assignantur earum præmia.

De fructibus Spiritus sancti agit quæstione LXX. Sunt enim duodecim fructus, quos enumerat Apostolus ad Galatas v. Et de his etiam quatuor docet. Primum, quod isti fructus sunt operationes in via Spiritus delectabiles, sicut fructus est ultimum quod nascitur ex arbore, et delectat: secundum, quod fructus differunt a beatitudinibus, sicut magis, et minus commune: beatitudines enim sunt fructus, quia oriuntur a donis Spiritus sancti, sed non omnes fructus sunt beatitudines, sed solum quæ sunt perfectæ operationes, et quasi appropinquantes beatitudini: tertium, quod fructus convenienter ab Apostolo enumerentur: quartum, quod fructus Spiritus contrariantur fructibus, seu operibus carnis.

DISPUTATIO XVIII.

DE DONIS SPIRITUS SANCTI.

ARTICULUS I.

Quid de istis donis Spiritus sancti tradat Scriptura et quomodo de illis loquatur?

I. De donis Spiritus sancti, de quibus hic agit D. Thomas, naturales philosophi, et ethnici nihil agnoverunt, sed solum ex divina revelatione nobis de illis constat. Et de eis sub nomine donorum, et spirituum Scriptura tractat, et numero septenario ea complectitur. Quare pro eorum explicatione aliqua oportet præmittere, quæ Scriptura de his specialibus donis tradit, ut deinceps majori luce ad ea, quæ scholastice de his donis tractari solent, possimus accedere.

II. Cum ergo ad formandum spirituales hominem, et in via Dei perfectum, omnia nos Scripturarum oracula instruant, et inducant, quia ut Apostolus inquit II ad Timoth. II: *Omnis Scriptura divinitus inspirata utilis est ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in justitia, ut perfectus sit homo Dei, ad omne opus bonum*

instructus: ideo maxime status iste spiritualis, et subtilis motio, et unctio Spiritus, qua intime se infundens erigit cor in sublime, et: *Spiritus ipse levat, et assumit hominem quasi manus Domini confortans*, Ezech. III, ex ipsa Scripturarum contextura et doctrina discernendus est, in cuius serenitate et luce: *Quasi in luce auroræ oriente sole, mane absque nubibus rutilat*, III Reg. XXIII, cuius radiis, splendore charitatis erigitur, et elevatur mens ad eruenda carnis blanditia, et abjicienda opera tenebrarum, ut in ista erectione ab ipso Spiritus sancti lumine quasi a magistro doceatur, juxta quod propheta dicit Isa. L: *Dominus erigit mane, mane erigit mihi aurem, ut audiam quasi magistrum*: et iterum I Joan. II: *Unctio ejus docet nos de omnibus, et verum est, et non est mendacium*.

III. Has ergo venas susurri ejus, et levitatem auræ intus spirantis in cor, solus cognoscere potest, qui experitur et gustat quoniam suavis est Dominus, quia hoc manna absconditum, et hoc nomen novum in calculo candido scriptum nemo scit, nisi qui accipit, ut dicitur Apocal. II. Et ideo difficile per laborem, et contentiosa disputationum certamina disquiri potest, quod solum ex connaturalitate quadam, et experientia divinorum paucissimis communicata dignosci potest. Ecce